

ných nákladech na opatření jiného bytu, a konečně záhada, že ona imaginární cena prodejní je jen cena dočasná a přechodná a že se záhy podle obsahu nastávajícího zákonodárství v otázce ochrany nájemníků může podstatně zvýšiti. A tak i zde to poukazuje na východisko § 12. Ale tento předpis předpokládá návrh některé strany, a východisko platí jen 3 leta od výkonu vyvlastnění, t. j. odevzdání nemovitosti nebo nuceného uvedení vyvlastňovatele v její držbu (§ 33 násl.), leč že by za konečnou úpravu odškodnění ani potom žádná strana nežádala. Spravedlnost je tedy v rukách stran samých. Nepřijmou-li toto východisko, budou znalci arci nuceni učiniti výpočet kapitálu představujícího odškodné pro vždy a nebudou jim, než založiti výpočet na předpokladech, jichž splnění v blízké budoucnosti věrojatně očekávati lze, a na soudci bude, by jejich elaborát podrobil pečlivému přezkumu a vydal na základě toho svůj nález. Bylo tedy zrušovací usnesení rekursního soudu potvrditi, ale ovšem z těchto jiných důvodů, takže pro doplnění řízení budou platiti pokyny dané v tomto rozhodnutí nejvyššího soudu a ne směrnice obsažené v rozhodnutí rekursního soudu.

Čís. 7046.

Netřeba, by písemný rukojemský závazek byl věřitelem přijat písemně.

K uplatňování nároku proti rukojmímu se nevyhledává, by byl hlavní dlužník předem marně žalován a exekvován, stačí, byl-li o zaplacení upomenut. Stala-li se upomínka teprve po podání žaloby, má to za podmínku § 45 c. ř. s. význam pouze v otázce útrat.

(Rozh. ze dne 10. května 1927, Rv I 1316/26.)

Proti žalobě o zaplacení z důvodu rukojemského závazku namítl žalovaný najmě, že rukojemská smlouva nebyla uzavřena písemně a že nebyl dosud nárok vymáhán na hlavním dlužníku. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Žalovaný své záruční prohlášení potvrdil žalující straně dopisem, z jehož obsahu nade vši pochybnost plyne, »že žalovaný ručí za to, že dluh bude úplně zaplacen«. Zákon nežádá v § 1346 obč. zák., by smlouva rukojemská byla uzavřena písemně, nýbrž toliko, by se zavazující prohlášení rukojmího stalo písemně. Může tedy předcházetí ústní smlouva o rukojemství, kterouž pak rukojmí písemně potvrdí, jako v tomto případě. Zcela mylně požaduje prvý soud, by písemné záruční prohlášení bylo zvláště druhou stranou přijato, když potvrzuje ústní ujednání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce neposoudil odvolací soud věc mylně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Prohlášení žalovaného, že pohledávka žalobkyně proti hlavnímu

dlužníku (Jednotě) bude moci býti zaplacen do 15. neb 30. srpna 1925, že sám za to ručí, že žalobkyně nic u Jednoty neztratí, jest prohlášením rukojemským ve smyslu § 1346 obč. zák., které, byvši majitelem žalující firmy přijato slovy »jen aby to bylo, pane továrníku«, založilo rukojemskou smlouvu. Závazek rukojmího byl pak jeho dopisem ze dne 15. září 1925 písemně prohlášen, tak že požadavek písemnosti, stanovený novelisovaným odstavcem druhým § 1346 obč. zák. byl takto splněn, při čemž přijetí písemného závazku nevyžadovalo písemné formy (Ehrenzweig, II. díl, I. polovice str. 102). V dopise tomto učinil žalovaný, jak z dopisu zřejmo, k majiteli žalující firmy prohlášení dvojí: a) nemusíte se báti, že u této Jednoty přijdete o peníze, já sám ručím za to, že dluh Váš bude úplně zaplacen, daný slib svůj dodržím a dávám jej zde písemně, a b) zavazuji se sám, že z těchto 12.000 Kč (jež měla Jednota dostati od Státního pozemkového úřadu) Vám bude zaplacen, když ne celý dluhující Vám obnos, tedy z větší části. Zdánlivý rozpor mezi těmito dvěma prohlášeními nelze vysvětliti jinak, než že se žalovaný zaručil pod b) za to, že pohledávka žalobkyně bude aspoň z větší částky zaplacená ze zmíněných 12.000 Kč, jakmile budou Jednotě Státním pozemkovým úřadem vyplaceny a pod a) za to, že zbude-li nějaký nedoplatek, bude úplně zaplacen žalovaným, neboť tento prohlašuje, že sám ručí, že žalující firma u Jednoty nepřijde o peníze. Z toho zjevno, že nesprávným jest výklad, který onomu dopisu dává žalovaný, že se prý chtěl zaručiti pouze způsobem pod b) uvedeným. Tomu názoru by přímo odporovalo znění záruky, uvedené pod a), které jest zcela určité a jasné. Nelze proto mluvit o rozšiřování objemu rukojemství, přičicím se § 1353 obč. zák. Závazku druhému (pod b) žalovaný dostal, neboť žalobkyni bylo za sporu vyplaceno ze zmíněných 12.000 Kč od Jednoty, jak nesporno, aspoň 8.000 Kč, úplně však pohledávka žalobkyně zaplacená nebyla a proto jest dosud účinným závazek rukojemský zmíněný pod a). Co do výtky, že písemný závazek žalovaného nebyl žalující firmou výslovně přijat a že tudíž platná smlouva rukojemská jím nebyla založena, dlužno poukázati na správné, stavu věci i zákonu odpovídající důvody napadeného rozsudku. Nebylo třeba uvažovati o tom, zda tento závazek rukojemský sluší pokládati za obchod na straně žalující firmy po rozumu čl. 272 čís. 2 obch. zák., či podle čl. 273 a 274 obch. zák., neboť dlužno tuto smlouvu rukojemskou již podle ustanovení § 1346 odstavec druhý obč. zák. uznati za závaznou. Podle § 1355 obč. zák. může placení od rukojmího býti teprve tehdy požadováno, když hlavní dlužník své povinnosti přes soudní nebo mimosoudní věřitelovo upomenutí nedostál. Aby hlavní dlužník byl předem marně žalován a exekvován, zákon nežádá. »Excepcie excussionis sive ordinis«, již se žalovaný dovolává, platný zákon nezná. Že žalobkyně upomenula o zaplacení hlavního dlužníka a to marně, jest prokázáno dopisem Jednoty ze dne 24. října 1925, čímž splněna jest podmínka, za které může věřitel nastupovati proti rukojmímu (§ 1355 obč. zák.). Okolnost, že tato upomenutí se stala teprve po podání žaloby a že snad před tím hlavní dlužník upomenut nebyl, mohla by míti vzhledem k ustanovení § 406 c. ř. s. význam jen pro otázku útrat sporu, kdyby žalovaný byl v žalobní od-

povědi nejen namítl předčasnost žaloby pro neupomenutí hlavního dlužníka, nýbrž kdyby po provedeném jeho upomenutí byl žalovanou pohledávku ihned uznal a útraty proti žalobkyni účtoval (§ 45 c. ř. s.). To se však nestalo.

Čís. 7047.

Vymáhající věřitel může se libovolně vzdáti realizace svého zástavního práva a to na čas nebo zcela. Okolnost, že se vzdání to nestalo prohlášením u exekučního soudu, nemění ničeho na jeho účinnosti, nýbrž má jen za následek, že vymáhající věřitel po případě zodpovídá za škodu z onoho opomenutí.

Pokud na základě dohody, že dluh vymáhaný exekucí zabavením a příkázáním pohledávky dlužníkovy k vybrání, bude zapraven ve splátkách, jest poddlužník oprávněn ponechat dlužníku přebytek z příkázané částky.

(Rozh. ze dne 11. května 1927, R I 255/27.)

Usnesením ze dne 9. dubna 1926 byla vymáhajícímu věřiteli povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání požitků Julia H-a, jenž byl tehda zaměstnán u firmy K. Firma K. zaplatila vymáhajícímu věřiteli z příjmů dlužníka celkem 375 Kč. Tvrdě, že mu za dobu služby dlužníka u firmy K. mělo býti zaplacen celkem 1805 Kč 55 h, domáhal se vymáhající věřitel na žalované firmě K. zaplacení rozdílu. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, ježto dlužník uzavřel s vymáhajícím věřitelem dne 11. května 1926 smír, podle něhož se zavázal místo peníze, uloženého mu exekučním titulem, zaplatiti 1.500 Kč v měsíčních splátkách po 100 Kč. **O d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Správným jest, že úmluvou mezi dlužníkem a vymáhajícím věřitelem, již se dlužník zavázal zaplatiti 1.500 Kč v měsíčních splátkách po 100 Kč, byl exekuční titul změněn. Správným jest též, že na základě této úmluvy, jak žalobkyně tak dlužník mohli se domáhati zastavení neb obmezení exekuce a že dlužník mohl proti žalobkyni vystoupiti s oposiční žalobou. Nelze však souhlasiti s názorem napadeného rozsudku, že úmluvou mezi žalobkyní a dlužníkem byly též dotčeny a změněny závazky žalované jako poddlužníka, aniž by ve stavu exekuce byla nastala změna. Ani žalobkyně ani dlužník nevyvodili ze smíru patřičné důsledky pro exekuci, takže na dosavadním stavu exekučního řízení nebylo nic změněno. Ježto však v exekuci bylo pokračováno v rozsudku, jak byla povolena, a jmenovitě zůstalo v plné účinnosti usnesení soudu, jímž byla pohledávka příkázána, zůstala i žalovaná jako poddlužnice usnesením tím vázána. Byla podle § 308 ex. ř. i nadále povinna, peníz, označený v příkazovacím usnesení, zapravovati bez ohledu na ujednání žalobkyně s dlužníkem, ježto příkazovací usnesení obsahovalo soudní příkaz pro žalovanou jako poddlužnici, peníz v něm označený odváděti žalobkyni na místo dlužníku, a pokud tento příkaz nebyl exekučním soudem odvolán neb obmezen, musela se jím žalobkyně ří-